

Praktische en morele steun aan de zorgsector

10 concrete tips voor veiligheidsregio's en gemeenten

De druk op de zorgsector, en zorgverleners in het bijzonder, is tijdens de coronacrisis enorm. Met man en macht doen we er in Nederland alles aan om de zorgcontinuïteit te blijven garanderen. Daarvoor is praktische en morele ondersteuning van de zorgverleners een cruciaal onderdeel. Zowel voor op de korte als lange termijn. Deze factsheet geeft u als veiligheidsregio of gemeente 10 concrete tips om te zorgen voor praktische en morele ondersteuning aan de zorgsector.

Waardeer en ondersteun veerkracht op 4 niveaus

Met betrekking tot de zorgsector zijn er tijdens de coronacrisis op deze vier niveaus veerkrachtige reacties zichtbaar. Op al deze niveaus kan worden bijgedragen aan de praktische en morele ondersteuning van zorgmedewerkers. Zodanig dat de onderlinge inspanningen elkaar in samenhang versterken.

Veiligheidsregio's en gemeenten kunnen op alle vier de niveaus bestaande veerkracht waarderen en ondersteunen. Bijvoorbeeld door extra capaciteit en faciliteiten ter beschikking te stellen voor ziekenhuizen of door zorgverleners te ontlasten. Maak daarbij gebruik van de [basisstrategie activeer en verzilver](#): bevestig en waardeer spontane hulp van vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en bedrijven en jaag dit zo nodig aan. Benieuwd hoe u dat doet? Op de achterzijde staan 10 concrete tips uitgewerkt voor steun bieden aan veerkracht vanuit de samenleving.

Vormen van steun

We onderscheiden 5 vormen van steun aan de zorgsector (uit de multidisciplinaire richtlijn PSH):

- **Basishulp** (bijvoorbeeld: mondkapjes, eten, drinken);
- **Praktische hulp** (denk aan: administratie, opvang, huishouden, financiële ondersteuning);
- **Informatie** (onder ander over de stand van zaken en maatregelen);
- **Emotionele steun** (zoals een luisterend oor, betrokkenheid en erkenning);
- **Zorg bij gezondheidsklachten** (preventie, signaleren, diagnose en behandeling).

Zoek naar waar en op welke manier je als veiligheidsregio of gemeente kunt bijdragen aan deze vormen van ondersteuning.

10 tips voor praktische en morele steun aan veerkracht vanuit de samenleving

1. **Maak als burgemeester uw bevolking bewust** van de lange duur van de coronacrisis, zodat zorgverleners ook op lange termijn op de steun van de bevolking kunnen rekenen. Denk hierbij aan een oproep/video op sociale media.
2. **Vraag aandacht** – ook na eerste periode van solidariteit – voor het harde werken van de mensen in de zorgsector. Ga bijvoorbeeld als burgemeester op bezoek in ziekenhuizen om waardering voor zorgverleners uit te spreken.
3. **Help als veiligheidsregio/gemeente bij het verminderen van stressoren** voor zorgverleners en -instanties (bijv. op administratief, juridisch en organisatorisch gebied). Vragen van de zorgorganisaties en zorgverleners moeten snel en adequaat worden afgehandeld. Hoe minder bronnen van stress, hoe beter voor hun gezondheid en duurzame inzetbaarheid. Zorg bijvoorbeeld voor een 24/7 telefoonnummer voor zorgorganisaties en zorgverleners.
4. **Inventariseer** aan de hand van de **multidisciplinaire richtlijn PSH** (zie hierboven) bij zorgverleners en -instanties welke behoeften zij hebben en bedenk als veiligheidsregio/lokaal bestuur wat je kunt bieden op die punten.
5. **Informeer** naar de behoefte aan morele ondersteuning en sluit hierbij maximaal aan. Is er behoefte aan waardering, speel er dan op in. Bijvoorbeeld applaus voor zorgverleners door hulpverleners van brandweer, politie en Defensie.
6. **Faciliteer** dat GGD en zorgpartners samen kijken waar de knelpunten zitten in de zorgverlening en samenwerking. Bedenk waar u praktische ondersteuning en oplossingen kunt bieden. Werk behoefte gestuurd.
7. **Waardeer en ondersteun initiatieven** om individuele zorgverleners te ontzien. Denk aan het doen van boodschappen, de opvang van kinderen en/of huisdieren of het tijdelijk overnemen van mantelzorg.
8. **Kijk vooruit** naar wat volgende week of over twee weken nodig kan zijn. Ga in gesprek met zorgorganisaties en vrijwilligersorganisaties om in kaart te brengen waar straks ondersteuning nodig kan zijn.
9. **Ondersteun bestaande regionale netwerken** aan professionals voor de aanvullende zorg voor die zorgverleners die meer psychische ondersteuning nodig hebben.
10. **Roep zorgverleners op tot regelmatige intercollegiale checks** op de werkvloer (hoe gaat het? Hoe is het thuis?).

Tips, aanvullingen of expertise nodig? Best practices om te delen? Neem contact op met het LOT-C of de sectie Samenleving en Veerkracht

Voor meer tips, aanvullingen of vragen, mail naar 5.1.5@minijenv.nl of 5.1.5/@@ifv.nl.

Dit product is een coproductie van TNO, Nederlandse Rode Kruis, VU, Radboud Universiteit en het IFV en is opgesteld door de **sectie Samenleving en Veerkracht** (LOT-C). Dit is het expertisenetwerk maatschappelijke veerkracht voor de landelijke aanpak van de coronacrisis.

